

ASSOCIACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2016

SUMARI

1. Presentació
 - 1.1. Estructura
 - 1.2. Objectius

2. Comitès, organitzacions, subvencions i entitats col·laboradores
 - 2.1. Comitès i organitzacions
 - 2.2. Entitats col·laboradores
 - 2.3. Subvencions i ajuts 2016
 - 2.4. Projectes amb les entitats col·laboradores

3. Serveis digitals de l'ACCC
 - 3.1. El web de la Ciència i del Medi Ambient
 - 3.2. Llista de distribució de l'ACCC
 - 3.3. L'ACCC a les xarxes socials: Facebook, Twitter i LinkedIn

4. Activitats de l'ACCC de 2016

5. Els audiovisuals de l'ACCC

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL 2016 DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

1. PRESENTACIÓ

L'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) té el seu origen l'any 1990, quan es constitueix com a associació sense ànim de lucre i entitat professional, a partir de la iniciativa de periodistes, comunicadors i científics interessats en la divulgació de la ciència. Des de llavors i fins al dia d'avui, s'ha consolidat com a associació que agrupa comunicadors científics, periodistes especialitzats, científics, divulgadors i editors amb interès en la comunicació social de la ciència, la tecnologia, la medicina i el medi ambient.

L'Associació s'adreça especialment a aquells professionals de l'àmbit cultural i lingüístic català, així com a les entitats, institucions i empreses que tinguin la seu a Catalunya. Actualment l'ACCC té 240 membres, repartits a parts iguals entre professionals de la comunicació i professionals de la ciència. Des de la seva fundació, han presidit l'ACCC Vladimir de Semir, Luís Ángel Fernández Hermana, Joaquim Elcacho, Mercè Piqueras i actualment Cristina Ribas.

L'ACCC té la seu al Col·legi de Periodistes de Catalunya (CPC), del qual una part significativa dels seus membres en són socis i on l'ACCC porta a terme la majoria dels seus actes.

1.1. Estructura

L'ACCC s'organitza al voltant de l'Assemblea General, òrgan sobirà que es reuneix un cop l'any i a la qual poden assistir tots els socis i sòcies amb veu i vot. Els membres de la **Junta directiva**, l'òrgan que gestiona l'Associació, es reuneixen amb periodicitat mensual durant tot l'any. Els seus membres es renoven cada dos anys i són elegits pel vot directe dels associats. La junta està organitzada en vocalies, que atenen els diferents aspectes de la comunicació científica i les activitats de l'ACCC.

Composició de la Junta directiva, a partir de l'Assemblea de l'any 2016:

Càrrec	Responsable
Presidència	Cristina Ribas Periodista i consultora, professora de periodisme a Internet (UPF).
Vicepresidència	Raül Toran Físic. Comunicador científic. Divulgador científic de ISGlobal. <i>Community manager</i> i gestor de projectes divulgatius.
Secretaria general	Agustín López Periodista científic
Tresoreria	Mònica Vilalta
Vocalia Científica	Olga Margalef Geòloga, investigadora postdoctoral al CREAF (UAB-CSIC)
Vocalia d'Activitats	Octavi Planells Comunicador científic. Responsable de l'agenda científica <i>buscaciencia.cat</i> .
Vocalia Web	Esther Marín Comunicadora científica a l'Agència de Salut Pública de Barcelona.
Vocalia Audiovisual	Jaume Vilalta Periodista científic a TV3. Director del programa <i>Quèquicom</i> .
Vocalia de Medi Ambient	Joaquim Elcacho Expresident de l'ACCC. Periodista especialitzat en medi ambient, ciència i tecnologia.
Assessor de la Junta	Jaume Estruch. Editor científic.
Secretaria tècnica i responsable de comunicació (UCC+i)	Nuria Pairó Física i comunicadora científica

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL 2016 DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

1.2. Objectius

L'Associació Catalana de Comunicació Científica té com a finalitats:

- Comunicar els temes científics, tecnològics, mèdics i ambientals d'actualitat i interès per al públic en general, i promoure la presència adequada d'aquest tipus d'informacions en els mitjans de comunicació, així com estimular la formació i dedicació dels periodistes i altres comunicadors en aquest camp.
- Vetllar per la independència i l'objectivitat dels continguts informatius i per la llibertat d'expressió en el camp de la comunicació científica.
- Facilitar el diàleg, les relacions i l'accés a les fonts informatives i promoure activitats de caràcter informatiu.
- Facilitar les reunions entre els seus socis i sòcies i les persones i entitats que tinguin coneixements o materials d'interès per a l'Associació.
- Promoure la relació entre els professionals de la comunicació i els professionals de la ciència.
- Promoure l'ús del català en l'àmbit de la comunicació científica.

Com a objectius complementaris, l'Associació es proposa:

- Facilitar la formació permanent dels associats.
- Incentivar el debat i l'autocrítica entre els comunicadors de la ciència.

2. COMITÈS, ORGANITZACIONS, SUBVENCIONS I ENTITATS COL-LABORADORES

2.1. Comitès i organitzacions

L'ACCC és membre de les següents entitats internacionals:

- **Federació Mundial de Periodisme Científic (World Federation of Science Journalists, WFSJ)**. L'ACCC n'és membre des de 2005. La WFSJ promou les relacions internacionals entre professionals del periodisme científic, desenvolupa projectes de formació per a països de regions deprimides econòmicament, col·labora en la selecció de periodistes per participar com a observadors en campanyes de recerca internacional, i organitza cada tres anys un congrés de periodisme científic en la inscripció del qual els membres de les associacions integrades a la WFSJ gaudeixen d'un descompte especial i poden tenir accés a beques per assistir-hi. www.wfsj.org
- **Unió Europea d'Associacions de Periodistes Científics (European Union of Science Journalists Associations, EUSJA)**: Des de 2007, l'ACCC és membre d'aquesta institució integrada per associacions de 22 estats europeus i amb seu a Estrasburg. Una reforma dels estatuts de l'EUSJA, que només admetia una associació per estat –en el cas d'Espanya, era l'Asociación Española de Comunicación Científica (AECC)- va fer possible la incorporació també de l'ACCC. Els principals objectius de l'EUSJA són promoure la relació entre els professionals del periodisme científic i tecnològic i eliminar les barreres entre la comunitat científica internacional i la societat. Els membres de les societats que la integren poden tenir accés a beques per a viatges d'estudi i per participar en activitats relacionades amb el periodisme científic. www.eusja.org
- **Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació (Red de Unidades de Cultura Científica e Innovación, UCC+i)**. L'ACCC és membre de la Red UCC+i des del maig de 2010. Les UCC+i, segons indica la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología (FECYT), entitat que les gestiona, són «un dels principals agents en la difusió i divulgació de la ciència i la innovació a Espanya, i constitueixen un servei clau per millorar i incrementar la formació, la cultura i els coneixements científics dels ciutadans». La FECYT va aprovar al 2012 que l'ACCC continués dotada d'una Unitat de Cultura Científica i d'Innovació (UCC+i). www.comcired.es
- **Confederació Espanyola de Societats Científiques (Confederación Española de Sociedades Científicas, COSCE)**. L'ACCC és membre de la COSCE des del maig de 2012. La confederació té com a objectius contribuir al desenvolupament científic i tecnològic del país; actuar com interlocutor qualificat i unificat, tant davant de la pròpia societat civil com davant el seus poders públics representatius en assumptes que afectin la ciència; promoure el paper de la ciència i contribuir a la seva difusió com un component necessari i imprescindible de la cultura. Més de 70 societats científiques formen aquesta entitat que representa més de 33.000 científics. www.cosce.org

L'ACCC participa en els següents comitès i organitzacions:

- **Comitè organitzador de la Setmana de la Ciència a Catalunya** que coordina la Fundació Institució Catalana de Suport a la Recerca (www.setmanaciencia.org).
- **Consell Català de Comunicació Científica (C4)**. Entre els seus integrants, hi ha membres de la Junta directiva de l'ACCC. Cristina Ribas, presidenta de l'ACCC, és membre de la Comissió Permanent del C4 (www.cquatrecat.cat).
- **Cens d'entitats de foment de la llengua catalana**. Un total de 120 entitats formen part del Cens d'entitats de foment de la llengua catalana que va crear la Generalitat de Catalunya

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL 2016 DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

el 2002. Entre les associacions i fundacions que s'hi han incorporat enguany es troba l'ACCC, que va sol·licitar formar-ne part en la passada convocatòria. El Cens agrupa entitats que duen a terme activitats per fomentar la llengua catalana, dins del seu àmbit d'actuació. S'entén per foment de la llengua catalana la realització d'accions que promouen actituds positives envers el català o tendeixen a incrementar-ne el coneixement o l'ús entre la població en general o en col·lectius concrets (<http://bit.ly/1IArOWv>).

- **Plataforma per la Qualitat de l'Aire.** Entitat creada el 2015 i formada per una seixantena d'organitzacions per coordinar accions i propostes per aconseguir els canvis socials i polítics necessaris per impulsar les mesures estructurals per fer efectiu el dret a respirar un aire net (<http://www.qualitatdelaire.org/>).
- **Barcelona + sostenible.** Xarxa d'organitzacions que, amb la signatura del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat, assumeixen la seva coresponsabilitat en la construcció d'una Barcelona més sostenible i es comprometen a contribuir-hi, cadascuna des del seu àmbit (<http://www.sostenibilitatbcn.cat/>).

2.2. Entitats Col·laboradores

Els estatuts de l'ACCC preveuen la figura de l'Entitat Col·laboradora, que són institucions i empreses que contribueixen al manteniment de l'Associació, donant-li suport corporatiu i econòmic, mitjançant aportacions econòmiques anuals que fixa la Junta directiva.

Entitats Col·laboradores l'any 2016:

Les Entitats Col·laboradores gaudeixen dels beneficis següents:

- Fer constar la seva qualitat d'Entitat Col·laboradora de l'ACCC en les seves comunicacions.
- Rebre tota la informació ordinària i convocatòries corrents que la Junta Directiva dirigeix als associats.
- Assistir a l'Assemblea General Ordinària de l'ACCC, amb veu, però sense vot.
- Tenir accés preferencial, respecte d'altres entitats no col·laboradores, a l'hora de proposar, organitzar i patrocinar actes de l'ACCC.

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL 2016 DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

- Constar públicament com a Entitat Col·laboradora en el butlletí digital de l'ACCC, que es distribueix a més de 400 particulars vinculats amb el món de la comunicació científica i es publica en el web de l'ACCC.
- Constar públicament com a Entitat Col·laboradora de l'ACCC a la pàgina de crèdits del «Web de la Ciència» de l'Associació.
- Constar en els anuncis de les activitats organitzades conjuntament.
- Publicar els avisos de les seves activitats i notes de premsa a la llista de distribució de l'ACCC, amb 1.034 inscrits al gener de 2016, professionals de la comunicació i la difusió científica, de salut, medi ambient i altres camps de la ciència en societat.
- Poder fer constar la seva qualitat d'Entitat Col·laboradora de l'ACCC en les seves comunicacions empresarials.
- Rebre assessorament tècnic per a tasques de comunicació científica.
- Rebre assessorament per contactar altres membres del món de la comunicació científica en medi ambient, salut, ciència i tecnologia.

2.3. Subvencions, ajuts i participació d'altres entitats associades a projectes

Durant el 2016 l'ACCC ha rebut les següents subvencions públiques per desenvolupar projectes de comunicació i divulgació científica:

- Un ajut de la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología y del Ministerio de Economía y Competitividad per impulsar la quarta edició d'*Il·lustraciència*, el Premi Internacional d'Il·lustració Científica de l'ACCC i la primera edició de PerCientEx, periodisme científic d'excel·lència.

2.4. Projectes amb les entitats col·laboradores

Durant el 2016, l'ACCC ha dut a terme els següents projectes de col·laboració amb les seves entitats col·laboradores:

S'ha continuat amb la gestió de continguts del blog de CosmoCaixa amb l'Obra Social "la Caixa". Es tracta d'un blog sobre les activitats de ciència, medi ambient i recerca impulsades per l'Obra Social "la Caixa", amb la col·laboració de l'ACCC:

<http://blog.cosmocaixa.com/cosmocaixa>

3. SERVEIS DIGITALS DE L'ACCC

3.1. El web de la ciència i el medi ambient: www.accc.cat

A partir del 2002, la Junta disposa d'una vocalia específica per al web. Des del 2010, l'ACCC ha actualitzat el disseny del web i ha afegit les aplicacions web 2.0 de la seva pàgina a Facebook, Twitter, la seva llista de distribució de correu electrònic i RSS a altres webs i blogs de ciència d'interès.

Els principals serveis i informació que ofereix el web de l'ACCC al seu espai web són:

- Presentació de l'Associació Catalana de Comunicació Científica.
- Versió digital de les publicacions de l'ACCC: això permet que estiguin disponibles encara que s'hagin exhaurit.
- Memòries anuals de l'ACCC.
- Articles guanyadors de les diferents edicions del premi Joan Oró a la Divulgació de la Recerca Científica (tots els articles premiats i accésit des de la primera edició).
- Agenda de les reunions, conferències, trobades i altres activitats relacionades amb la ciència i la comunicació científica.
- Cròniques d'activitats organitzades per l'ACCC o en les quals ha participat.
- Accés a la llista de distribució de l'ACCC.
- Vídeos de les activitats de l'ACCC.
- Enllaços d'interès en comunicació i divulgació científica.
- Sindicació de blogs dels socis i sòcies.
- Accés als perfils de Facebook, Twitter i LinkedIn de l'ACCC.
- Accés a documents i enllaços d'interès.

Durant el 2016 s'ha impulsat:

- Increment de continguts.
- Increment dels vídeos propis.

Vista de la portada del web <http://www.accc.cat/>

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL 2016 DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

3.2. Llista de distribució de l'ACCC

L'ACCC té una llista de distribució per correu electrònic a la qual estan subscrits molts socis i sòcies, i altres professionals de la ciència i la comunicació científica. La inscripció és oberta a tothom que tingui interès per la comunicació de la ciència.

El nombre de membres de la llista a 31 de desembre de 2016 era de 1.095, fet que suposa un augment del 5,9% en relació al nombre de membres reflectits a la memòria anual anterior.

La funció principal de la llista és servir de mitjà de comunicació i de debat professional ràpid i eficaç, que permeti emetre comunicats de premsa i anuncis d'activitats de diverses institucions, alhora que actua com a fòrum de debat sobre temes diversos relacionats amb la ciència i la comunicació científica.

Algunes publicacions i programes de ràdio o televisió habitualment envien a la llista per avançat el resum dels seus productes de comunicació científica. També hi arriben les notes de premsa de centres de recerca (públics i privats), universitats, societats científiques, acadèmies o parcs científics, i centres de divulgació com ara museus o associacions.

Durant el 2016, es van enviar a la llista 2.331 correus electrònics.

La informació per subscriure's a la llista està a l'adreça: <http://www.accc.cat/index/pg/44/477>

A més, s'ha de destacar que, essent l'ACCC membre de l'EUSJA, els membres de l'ACCC poden subscriure's a la seva llista de distribució, exclusiva per als socis de les entitats membres d'EUSJA.

3.3. L'ACCC a les xarxes socials: Facebook, Twitter i LinkedIn

L'Associació disposa, a data 16 de març de 2017, d'un perfil Facebook, amb més de 1.600 "m'agrada", un perfil Twitter, amb 8.500 seguidors, i un perfil a la xarxa professional LinkedIn, amb 1850 membres.

L'aposta per aquestes eines és un pas cap a la consolidació de l'Associació en la comunicació 2.0.

Perfil de l'ACCC a Twitter.

4. ACTIVITATS 2016

L'ACCC promou o participa en l'organització d'actes per al públic en general i de trobades específiques per tal d'acostar i relacionar els professionals de diferents sectors al voltant de la comunicació científica. A més de la celebració de la **xxiii Assemblea Ordinària de l'ACCC** el mes d'abril, les activitats que s'han dut a terme durant l'any 2016 han estat:

4.1. Activitats Generals

[Trobades]

Des del 24/01/2016 **Esmorzars de Ciència al 7 Portes**

Són esmorzars de forquilla acompanyats per una tertúlia a càrrec d'investigadors capdavanters en el seu camp de recerca, els quals aborden temes científics d'impacte i d'actualitat. Els *Esmorzars de Ciència* al 7 Portes tenen un preu de 25 euros per persona, però l'ACCC sorteja entrades entre els seus membres. En aquestes sessions, el restaurant obre les portes als assistents a les 9 del matí per començar l'esmorzar de forquilla, a les 10:30 s'inicia la sessió, moderada pel periodista Eduard Berraondo, i acte seguit comença la tertúlia. Al final de la tertúlia s'inicia un debat amb el públic que, si s'escau, es pot allargar fins al migdia. Al llarg del 2016 hi van tenir lloc les següents sessions:

- 24/01 **Ciència i alimentació: com ens ajuda la ciència a menjar bé?** Amb Abel Mariné, catedràtic emèrit del departament de Nutrició i Bromatologia de la Universitat de Barcelona, Antoni Massanés, director general de la Fundació Alícia, i introducció de Claudi Mans, catedràtic emèrit d'Enginyeria Química de la Universitat de Barcelona i membre de la junta de l'ACCC.
- 16/02 **Ciberdelicte, ciberseguretat. Seguretat en el món virtual d'Internet.** Amb Joan Gómez Urgellés, matemàtic i professor de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC); Jordi Puiggalí, cap de seguretat i vicepresident senior per recerca i seguretat a [SCYTL](#); i Xavier Gatus, director general del Centre de Seguretat de la Informació de Catalunya.
- 22/05 **El cervell, la pròxima frontera: què en sabem de l'òrgan que ens fa humans?** A càrrec de Joan Guàrdia, catedràtic de psicologia a la Universitat de Barcelona, i Mara Dierssen, del Centre de Regulació Genòmica.
- 18/09 **Ciència i esport, trencant els límits.** Amb Emma Roca, esportista d'ultradistància, llicenciada en Bioquímica i membre del Grup de Rescat dels Bombers de la Generalitat, i Xavier Iglesias catedràtic, director de l'Institut Nacional d'Educació Física de Barcelona i investigador del Grup de Recerca en Ciències de l'Esport.
- 6/11 **L'evolució humana, passat, present i futur.** Amb l'arqueòleg Eudald Carbonell, catedràtic de pre-història de la Rovira i Virgili i Tomàs Marquès, líder del grup de recerca de Genòmica Comparativa, de l'Institut de Biologia Evolutiva (IBE). Amb aquest cartell de luxe ambdós repassen la història evolutiva de la nostra espècie i les darreres descobertes sobre la mateixa.
- 18/12 **Ens calen els mapes en el segle XXI?** Amb Joaquim Calafí, president de l'Associació Catalana de la Informació Geogràfica i Jaume Miranda, director de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya van protagonitzar una sessió de primeríssima actualitat sobre l'evolució que ha seguit la cartografia i els mapes del present i futur en pantalles digitals.

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL 2016 DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

Aquest cicle l'organitzen amb l'ACCC —a través de Buscaciència—, el restaurant 7 Portes de Barcelona, la companyia The Big Van Theory i El Punt Avui, en col·laboració amb Alumni UB i l'Obra Social "la Caixa".

[Exposició]

Febrer **Il·lustraciencia 3 arriba al MUNCYT de Alcobendas**

José Ignacio Fernández, director general de la Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia (FECYT), i Ignacio García de Vinuesa, alcalde d'Alcobendas, van inaugurar al Museu Nacional de Ciència i Tecnologia (MUNCYT) d'Alcobendas l'exposició «**Il·lustraciencia 3**», que recull les il·lustracions guanyadores de la tercera edició. També hi van assistir Marián de Egado Rodríguez, directora del MUNCYT, Fernando Martínez, Regidor d'Educació i RRHH a l'Ajuntament d'Alcobendas i Miquel Baidal, coordinador del certamen. A més a més, Román García, guanyador de la segona edició, va realitzar una il·lustració científica *in situ*.

Inauguració de Il·lustraciencia 3 al MUNCYT

[Exposició]

Abril **Il·lustraciencia 3 arriba a València**

El Jardí Botànic de València va ser la primera institució en exposar la tercera edició de Il·lustraciencia durant gairebé dos mesos. Així començava la exposició itinerant de les obres guanyadores. Paral·lelament, el Jardí Botànic va organitzar tallers i activitats amb la il·lustració científica com a tema central.

[Jornades]

05/04 **PerCientEx: Formació dels lectors voluntaris**

El projecte de recerca PerCientEx (Periodisme Científic d'Excel·lència), impulsat per l'ACCC en col·laboració amb l'Obra Social "la Caixa" i la Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia (FECYT), és una iniciativa creada amb l'objectiu d'el·laborar, per primera vegada, una base de dades d'exemples de bones pràctiques en periodisme científic, tecnològic, de salut i medi ambient a la premsa digital espanyola.

Amb aquesta finalitat, 40 lectors voluntaris van restrejar durant tres mesos una sèrie de diaris en la seva versió digital i van seleccionar els articles que complien els criteris d'excel·lència prèviament estipulats. Els voluntaris van assistir a una jornada de formació al Col·legi de Periodistes de Catalunya, a Barcelona, la qual també es va poder seguir en streaming i per chat.

[Il·lustració]

21/04 **Ampliació de la secció d'il·lustració científica i naturalista permanent a Barcelona**

La Biblioteca Sagrada Família - Josep M. Ainaud de Lasarte amb la col·laboració de l'ACCC —a través de la iniciativa *Il·lustraciencia*— va ampliar el centre d'interès d'il·lustració científica i naturalista a la tercera planta de la biblioteca de Barcelona especialitzada en ciència.

Més informació: <http://bit.ly/1J6ZfNK>

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL 2016 DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

[Exposició]

Maig **Il·lustraciencia creua fronteres**

La mostra de les 40 obres seleccionades de «**Il·lustraciencia 3**» va ser traduïda al rus i exposada a la biblioteca de la Universitat de Chelyabinsk en el marc de la exposició «**Look Book**», que va ser organitzada pel seu departament d'arts gràfiques.

[Il·lustració]

17/05 **4a edició d'«Il·lustraciencia»**

L'organització d'*Il·lustraciencia* va fer públiques les obres guanyadores de la 4a edició del certamen internacional organitzat per l'ACCC amb el suport de la Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia (FECYT) i el Ministeri d'Economia i Competitivitat.

S'hi van presentar 550 propostes de més de 40 països. D'aquestes, el jurat en va seleccionar 40 per a l'exposició itinerant. L'il·lustrador espanyol Jaime de la Torre Naharro va ser el guanyador amb l'obra *Cordyceps unilateralis*.

Obra guanyadora de la 4ª edició de *Il·lustraciencia* de Jaime de la Torre Naharro

Més informació: <http://www.accc.cat/index/illustraciencia2016>

[Jornades]

20/05 **Jornades «Ciutat Verda»**

L'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) organitza en el marc de *La setmana de la Natura*, «Ciutat Verda», un cicle d'activitats relacionades amb la salut, la contaminació i els espais verds. Es desenvolupen trobades de dibuix per il·lustrar diferents espais verds de la ciutat i tallers de dibuix on s'expliquen tècniques com l'aquarel·la o la tinta xina.

Es tracta d'una iniciativa que compta amb la col·laboració de l'Ajuntament a través dels centres cívics i l'Aula Ambiental de les Corts, l'Aula Ambiental de la Sagrada Família, el Centre de la Platja, l'Espai Lúdic Ambiental per a Famílies del Parc de la Ciutadella, la Fàbrica del Sol i l'editorial Gustavo Gili. Teresa Garceran, de l'Agència d'Ecologia Urbana de Barcelona, va donar el tret de sortida al cicle, amb la xerrada i l'itinerari «Els corredors verds urbans: funcions i beneficis».

Més informació a <http://www.ciutatverda.info>

[Beques]

21/05 **Beques EUSJA per assistir a l'european Health Forum Gastein 2016**

L'European Union of Science Journalists' Associations (**EUSJA**) va oferir set beques per a periodistes científics per assistir a l'European Health Forum Gastein (**EHFG**) que va tenir lloc a Bad Hofgastein (Àustria) del 28 al 30 de setembre de 2016. Aquesta edició tractava de demografia, diversitat i salut.

Més informació: <http://www.accc.cat/index/becaeusja>

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL 2016 DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

[Trobada]

22/05 **Pint of Science**

Set bars van acollir la 2a edició del Festival Pint of Science amb un seguit d'activitats per apropar la ciència al públic. El festival va arribar a Barcelona per segon any consecutiu amb l'objectiu de treure els científics del seu laboratori i presentar el seu treball en un ambient relaxat. Salvador Aznar Benitah de l'Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona, va parlar de les cèl·lules mare i l'envelliment; Miquel Sureda Anfres, de l'Universitat Politècnica de Barcelona, respongué a la pregunta: «Visitarem altres estrelles?». Roser Nadal Alemany de l'Universitat Autònoma de Barcelona va explicar la relació de l'estrès amb moltes psicopatologies diferents. Al Blacklab Brewhouse, Marc López Cano de l'Universitat de Barcelona explicava quines tècniques permeten estudiar les neurones i les seves malalties. Jordi Díaz, de l'Universitat de Barcelona, va abordar la nanotecnologia; Miquel Piris Obrador, de TV3, va mostrar com molts elements de la nostra civilització tenen el seu origen a la cervesa. Vanessa Balagué Añó del Instituto de Ciencias del Mar – CSIC, va fer un recorregut per l'Antàrtida.

Investigadors del Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental (CREAL) van presentar la investigació més actual sobre contaminació atmosfèrica i els seus efectes sobre la salut al bar Cara B. El festival internacional Pint of Science, se celebra a més de 60 ciutats de diferents països per primera vegada.

Més informació: <http://www.accc.cat/index/pintofscience>

[Exposició]

23/05 **Exposició «Aquí els nostres invents»**

L'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) va organitzar l'exposició «Aquí, els nostres invents», per descobrir la recerca dels científics i científiques del nostre país. En la mostra, que es va poder veure a la Biblioteca Pompeu Fabra de Mataró, es van exposar 16 invents d'universitats, centres de recerca i empreses de Catalunya

Més informació: <http://www.accc.cat/index/invents>

[Trobada]

05/06 **2a Donació de llibres a la Biblioteca Sagrada Família**

L'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) va lliurar una vintena de llibres científics del seu fons a la Biblioteca Sagrada Família —Josep M. Ainaud de Lasarte per tal d'incrementar el fons permanent de la biblioteca i contribuir així a promoure la divulgació i coneixement científic.

Durant la visita, la seva directora, Mònica Medina, va voler mostrar l'espai de contingut científic així com la sala permanent d'il·lustració científica que compta amb l'assessorament d'Il·lustraciència finançat per la Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia (FECYT). Aquesta és l'única biblioteca de Barcelona que disposa d'un espai reservat a la ciència i, en concret, a la il·lustració científica. Situada dins del centre Cultural Sagrada Família, està especialitzada en ciència i medi ambient.

Més informació: <http://www.accc.cat/index/donacillibressafa>

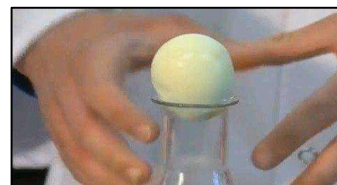

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL 2016 DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

[Premi]

06/06 **X(p)rimenta 2016: vídeos de ciència fets a escoles**

Del total de 187 vídeos que es van rebre en la nova convocatòria d'**X(p)rimenta**, el jurat d'enguany va guardonar 3 premis i 9 mencions que reconeixien els millors exponents de la bona feina feta.

L'acte de lliurament dels premis i de les mencions es va celebrar el 22 de juny al Campus del Baix Llobregat de la UPC, a la sala d'actes de l'Escola d'Enginyeria de Telecomunicació i Aeroespacial (EETAC).

Més informació: <http://www.accc.cat/index/xpimenta2016>

[Taller]

7/06 **Visualització de dades**

L'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) i l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS) van organitzar un segon taller conjunt amb l'objectiu de mostrar dades de la salut a Catalunya de forma entenedora i alhora difondre informació rellevant per al conjunt de la ciutadania.

Més informació: <http://www.accc.cat/index/2on-taller-dades>

[Jornades]

10/06 **Xerrada "Coneix els serveis ambientals del verd urbà"**

La Casa Elizalde va acollir la darrera sessió del cicle «Ciutat Verda» amb la xerrada «Coneix els serveis ambientals del verd urbà» de Francesc Baró, a l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA-UAB). La xerrada va ser moderada per Alfons López de l'Aula Ambiental de Sagrada Família. «Què són els serveis ambientals o ecosistèmics? Per a què serveixen? Són els beneficis que les persones obtenim dels ecosistemes. També es poden definir com les contribucions directes o indirectes dels ecosistemes pel benestar humà», explicà l'investigador de l'ICTA.

Més informació: <http://www.accc.cat/index/ciutatverda-torn>

[Premi]

23/06 **"Michele Catanzaro, Premi al millor periodista científic"**

El membre de l'Associació de Comunicació Científica (ACCC), Michele Catanzaro, va resultar guardonat amb el Premi al millor periodista científic d'Europa que concedeix l'Associació Britànica de Periodistes de Ciència (ABSW). El jurat que concedeix els premis per a Anglaterra i Irlanda des de l'any 2015, va reconèixer el treball de Michele Catanzaro (Roma 1979) pels seus articles periodístics a diversos mitjans entre els quals hi ha El Periódico de Catalunya.

Michele
Catanzaro

Catanzaro, doctor en Física per la Universitat Politècnica de Catalunya, ha estat premiat per un reportatge publicat en el dominical de El Periódico titulat "[Què hi ha en una veu?](#)" sobre les proves forenses de veu, i per dues publicacions en revistes científiques internacionals "Speech forensics: when

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL 2016 DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

Hollywood seldom mirrors real-life court cases" (Euroscientist) i '[Nuclear deal to free Iranian scientists professionally but not politically](#)' (Chemistry World').

Més informació: <http://www.accc.cat/index/catanzaro>

[Trobada]

28/06 XXIII Assemblea Ordinària de l'ACCC

Es va celebrar de l'Assemblea Ordinària anual de l'ACCC per fer balanç del 2016 i marcar objectius pel 2017. Es va parlar de la situació actual del periodisme científic, de com podem trobar finançament per a projectes de divulgació científica, i s'exposà la preocupació pel fet que el medi ambient desaparegui de la graella, la falta de mirada crítica al medi ambient i temes d'interès científics.

L'ACCC expressa la necessitat de crear i publicar informació científica de qualitat per els mitjans de comunicació i per aquest motiu planteja la creació d'una agència de notícies.

Més informació: <http://www.accc.cat/index/xxiii-assemblea-2016>

Raül Torán (vicepresident) i
Cristina Ribas (presidenta)
presidint l'Assamblea

[WEB]

04/07 La WEB de l'ACCC estrena una nova secció amb el títol *Post del soci*.

Es tracta d'un text que el soci de l'ACCC elabora expressament sobre un tema que pugui ser d'interès per a la resta de socis de l'ACCC i per altres comunicadors i divulgadors científics.

A banda de text, aquests posts poden incloure imatges o altres arxius associats. L'extensió té una caràcter divulgatiu i la citació se signa amb el nom de l'autor del post. A més, l'autor indica un parell de tuits per publicar des de les xarxes socials de l'ACCC i també indica un apunt de Facebook.

Més informació: <http://www.accc.cat/index/elpostdelsoci>

- 08/07 **Javi Polinario**

Aquest és el primer Post del soci que es publica. Amb el títol "Divulga la ciència a través de les xarxes socials, no et quedis enrere" Javi Polinario aborda la importància d'utilitzar les xarxes socials i els blogs per comunicar ciència. Per Polinario les xarxes s'han convertit en un canal més a través del qual es divulguen continguts científics. Les xarxes s'estan consolidant, ja que tenen més credibilitat institucional i trobem exemples que en demostren l'èxit. Tot i així, es constata —en general— una certa manca de cultura 2.0 i de capacitat per gestionar, en aquestes xarxes, els missatges científics adequadament, que s'han d'adaptar a aquests nous mitjans.

Més informació: <http://www.accc.cat/index/postdelsoci>

- 20/10 **Miquel Baidal**

Publica el 2on Post dels soci a la Web de l'ACCC sobre el cicle «*Jo il·lustro la ciència*» mostrant el treball que realitzen els il·lustradors científics a la societat.

Més informació: <http://www.accc.cat/index/postil.lustracincia>

- 03/11 **Jordi Anton**

Publica el tercer post del soci sobre el llibre *Principis matemàtics de la filosofia natural*, també conegut com a *Principia*, escrit per Isaac Newton i publicat el 5 de juliol de 1687, una de les obres científiques més importants de la història. Ja fa mesos que Anton treballa per fer una reedició dels *Principia* d'Isaac Newton que estigui a l'altura de la importància del text i del disseny editorial actual, i de tornar-lo a col·locar a les nostres prestatgeries

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL 2016 DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

per fullejar-lo de tant en tant i aprofitant que el 2017 se celebren els 330 anys de la publicació original, he creat una [campanya a Kickstarter](#), per poder finançar el projecte i assumir els costos d'acabar la maquetació i la impressió.

Més informació: <http://www.accc.cat/index/postnewton>

[Beques]

24/07 **Beques Falling Walls**

Beques per a periodistes per assistir a la Falling Walls Conference, que es va celebrar a Berlín els dies 8 i 9 de novembre. La Falling Walls Foundation va oferir beques per a tots aquells periodistes que vulguessin assistir a aquesta conferència sobre innovació científica i social. En total, 10 beques amb l'objectiu periodistes i *bloggers*, amb una experiència mínima de tres anys, puguin informar del seu coneixement en l'àmbit de les ciències.

Més informació: <http://www.accc.cat/index/falling>

[Exposició]

01/09 **Ciutat Verda**

Durant tot el mes de setembre es pot veure una mostra del treball realitzat pels participants de la primera edició del cicle «Ciutat Verda». A la sala expositiva Alex Garcia de la Biblioteca Sagrada Família —Josep M. Ainaud de Lasarte es mostra el treball realitzat a les trobades de dibuixants urbans durant la primera edició de Ciutat Verda. Miquel Baidal, coordinador del cicle, comenta que «aquesta acció ha tingut l'objectiu de donar visibilitat als espais verds de la ciutat i els seus efectes sobre la nostra salut». Entre els mesos de maig i juny de 2016 es van celebrar una sèrie de trobades en diferents espais verds de la ciutat: Parc dels Tres Turons, Parc de les Infantes, Riu Besòs, Platja Somorrostro, Parc de la Barceloneta, Passatge de Méndez Vigo i Jardins de la Torre de Les Aigües on es va convidar a experts i especialistes a parlar sobre la importància dels espais verds i com aquests afecten sobre la nostra salut. Posteriorment, va tenir lloc una trobada de dibuixants.

Més informació: <http://www.accc.cat/index/ciutatverda-expo>

[Jornades]

12/09 i 13/09 **Campus Guttenberg**

El Campus Gutenberg és una escola d'estiu dedicada a la comunicació i la cultura científica impulsada pel Màster de Comunicació Científica, Mèdica i Ambiental (UPF-IDEC) i l'Obra Social "la Caixa", amb la col·laboració del Centre d'Estudis de Ciència, Comunicació i Societat (CCS-UPF), el Departament de Ciències Experimentals i de la Salut (CEXS-UPF), el Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona (PRBB), l'ACCC i la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología (FECYT).

Entre l'ampli catàleg de formació que va oferir el Campus Gutenberg hi va haver activitats preparades amb la col·laboració de l'ACCC. Com a mostra, el debat, organitzat per l'historiador de la ciència Miquel Carandell i per la divulgadora Mercè Piqueras, el qual pretenia discutir en profunditat sobre com interaccionen els científics i periodistes en el moment que hi ha un nou descobriment. Per poder fer-ho considerant tots els punts de vista, el debat va comptar amb la participació d'un historiador, un investigador especialista i un periodista, a més de la moderació de Cristina Ribas, presidenta de l'ACCC.

Per més informació: <http://bit.ly/2o2qTYw>

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL 2016 DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

[Jornades]

16/09 **Park(ing) Day**

El *Park(ing) Day* és un esdeveniment anual que, mitjançant la transformació temporal de places d'aparcament, reivindica una ciutat més verda i humana, que aposti per una mobilitat sostenible i per reduir la contaminació atmosfèrica i acústica. Un any més, l'esdeveniment mundial es va organitzar a la ciutat de Barcelona, coordinat per l'Espai Ambiental, amb l'objectiu d'explicar i fer reflexionar a la ciutadania sobre el model de mobilitat, el verd urbà i l'espai públic. L'esdeveniment se celebra des del 2005 i ja hi ha més de 200 ciutats de tot el món que hi participen. L'ACCC hi va participar exposant obres d'*Il·lustraciència*.

Participants del Parking(Day)

Més informació: <http://bit.ly/2nMqDwH>

[Il·lustració]

Octubre-Desembre **Cicle d'activitats: Yo Ilustro Ciencia**

És la segona edició d'un cicle d'activitats d'il·lustració científica organitzat per Il·lustraciència i que compta amb el finançament de la Fundació Espanyola per a la Ciència i Tecnologia (FECYT). Aquest va ser creat amb l'objectiu de donar visibilitat a la feina que realitzen els professionals de la il·lustració científica, així com d'apropar la il·lustració científica a la societat a través de cursos, exposicions i actes.

Inauguració de l'exposició individual de Roc Olivé Pous a la Biblioteca Sagrada Família

Més informació: <http://bit.ly/2mU497X>

[Comunicat]

18/10 **Suport Angela Bernardo**

L'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) expressà el seu suport a Ángela Bernardo i condemnà l'atac rebut a través de Twitter i de les xarxes amb missatges masclistes, insults i desqualificacions. La periodista científica va enviar un tuit, que va tenir molta difusió, on destacava el fet que cap dona fos premiada el 2016 amb un premi Nobel, la qual cosa va desembocar en una cadena de missatges masclistes i insultants.

Les associacions que representen a la comunitat de periodistes científics van denunciar en moltes ocasions els perjudicis, entrebancs i actituds masclistes que fan difícil que les dones ocupin els llocs de responsabilitat i reconeixement que es mereixen en el món de la recerca. En el cas dels Nobel només 49 dones l'han rebut des de 1901 front 832 homes.

Més informació: <http://www.accc.cat/index/angelabernardo>

[Trobada]

10/11 **Trobada de premsa amb l'eurodiputada Julie Girling**

L'Oficina del Parlament Europeu a Barcelona i l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC), en col·laboració amb l'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal), van organitzar una trobada de premsa amb l'eurodiputada britànica Julie Girling, ponent de la modificació de la directiva sobre la reducció de les emissions nacionals de determinants contaminants atmosfèrics.

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL 2016 DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

[Jornades]

26/11 Resultats PerCientEx

El projecte de recerca **PerCientEx**, impulsat per l'ACCC en col·laboració amb l'Obra Social "la Caixa" i la Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia (FECYT), ha permès elaborar, per primera vegada, una base de dades d'exemples de bones pràctiques en periodisme científic, tecnològic de salut i medi ambient a la premsa digital espanyola.

Els resultats d'aquest treball es van presentar el 26 de novembre en una jornada que se celebrà al CosmoCaixa i que va comptar amb la participació d'alguns dels autors i autores dels articles seleccionats i dels lectors i lectores voluntaris. El conferenciant va ser James Randerson, ex editor científic de «The Guardian» fins pocs mesos abans i periodista reconegut en favor de la qualitat dels treballs en aquesta especialitat.

Esther Marín, coordinadora del projecte PerCientEx, presentant els resultats

El projecte PerCientEx va escollir 33 articles publicats en 14 mitjans de comunicació durant el 2016. La selecció l'han feta 40 voluntaris que durant tres mesos han anat seguint la premsa digital havent llegit una mitjana de 500 articles a la setmana per detectar el periodisme científic de qualitat

[Exposició]

Decembre S'inaugura **Il·lustraciencia 4** al MUNCYT

Les 40 obres seleccionades de la quarta edició d'Il·lustraciencia es van exposar per primera vegada al MUNCYT i es van poder visitar fins a finals de febrer.

L'exposició va ser finançada per segon any consecutiu pel propi museu i la FECYT.

[Jornades]

15/12 Lliurament del **X Premi Joan Oró**

L'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) en col·laboració amb Aigües de Barcelona (AGBAR) va organitzar l'acte de lliurament del X Premi Joan Oró a la divulgació de la recerca científica a l'Auditori Àgora del Museu de les Aigües (Cornellà de Llobregat). L'acte va ser presidit per Cristina Ribas, presidenta de l'ACCC, i va comptar amb la intervenció de Narcís Prat, catedràtic d'Ecologia de la Universitat de Barcelona i expert en gestió de l'aigua

Entrega del premi Joan Oró

El premi va ser atorgat a Núria Lite, Carles Hernández i Jesús Sánchez per "[Evolució de les ideologies](#)". El jurat va considerar que el treball és una bona aproximació, pluridisciplinària i multimèdia, a una problemàtica social des d'una perspectiva científica amb un tractament innovador, rigorós, amè i comprensible.

Per més informació: <http://www.accc.cat/index/xpremi Joan Oró>

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL 2016 DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

[Taller]

17/12 **Il·lustramur**

Diferents artistes van crear un mural de 18 m² a l'espai germanetes. Aquesta acció va comptar amb el suport de la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología (FECYT) i del Ministerio de Economía y Conocimiento.

Més informació: <http://bit.ly/2mysr89>

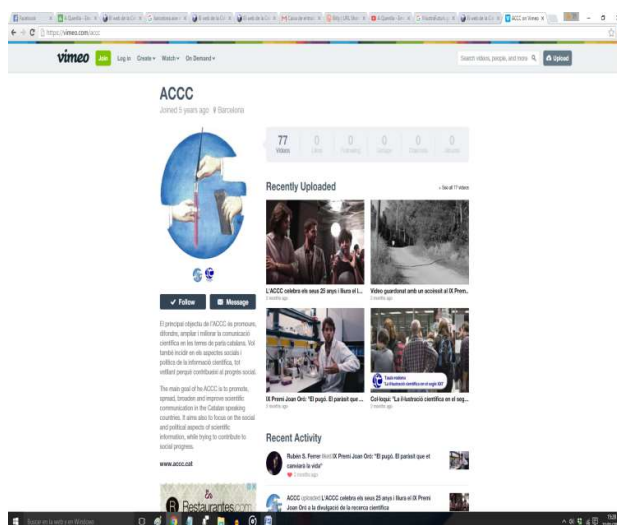

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL 2016 DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

5. ELS AUDIOVISUALS DE L'ACCC

Durant el 2016, l'ACCC va continuar impulsant el seu material audiovisual elaborant cròniques i reportatges dels seus esdeveniments i entrevistes a experts que han participat en les activitats de l'associació. L'entitat disposa, a data 16 de març de 2017, de 81 vídeos propis a la seva biblioteca audiovisual del seu perfil de Vimeo: <http://vimeo.com/acc>

El perfil de l'ACCC a Vimeo

INFORMACIÓ I CONTACTE

ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA (ACCC)

Rambla de Catalunya 10, 1r.

08007 – Barcelona

Tel. 933171920

www.accc.cat

secretaria-tecnica@accc.cat

comunicacio@accc.cat

Twitter: [@ACCC](https://twitter.com/ACCC)

Facebook: www.facebook.com/ACCCientifica